

Innst. 102 L

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 6 L (2011–2012)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i lov om folkebibliotek

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Kulturdepartementet foreslår ei endring i lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek (biblioteklova). Forslaget er ei oppfølging av St.meld. nr. 23 (2008–2009) Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (bibliotekmeldinga) og Meld. St. 20 (2009–2010) Omorganisering av ABM-utvikling. Lovendringsforslaget handlar om kven som skal ta hand om statlege folkebibliotekoppgåver i framtida, og opnar for større fleksibilitet med omsyn til å delegere statlege bibliotekoppgåver.

Etter biblioteklova § 13 har ABM-utvikling ansvaret for statens folkebibliotekoppgåver.

I Prop. 125 S (2009–2010) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010 vart det gjort framlegg om å overføre dei fleste av ABM-utviklings bibliotekfunksjonar til Nasjonalbiblioteket. Stortinget slutta seg til framlegget, jf. Innst. 350 S (2009–2010).

Forslag om endring i biblioteklova § 13 om ansvar for statlege bibliotekoppgåver vart lagt fram i høyringsnotat av 28. mai 2010. I høyringsnotatet vart det gjort framlegg om å endre § 13 i lova slik at det går fram at dette ansvaret ligg til departementet, eller den departementet bestemmer.

Det store fleirtalet av høyringsinstansane har ikkje merknader til lovforslaget.

1.2 Departementets vurdering

Departementet legg til grunn at det er ønskjeleg med ei fagleg styrking og konsolidering av statlege bibliotekoppgåver. Departementet meiner at den beste løysinga for biblioteksektoren er at Nasjonalbiblioteket får ansvaret for dei fleste bibliotekoppgåvene som ABM-utvikling har hatt ansvaret for, med unntak av arbeidet med konsortieavtalar m.m. Ei slik endring vil klargjere ansvar og roller på statleg nivå.

Nasjonalbiblioteket har fått nye forvaltningsoppgåver av ein annan art enn den oppgaveporteføljen institusjonen til no har hatt ansvaret for. Nasjonalbiblioteket vil både ha eit utviklingsansvar og koordineringsansvar for heile sektoren. Etter at bibliotekoppgåvene vart overførte til Nasjonalbiblioteket 1. juli 2010, har det vore gjennomført ein prosess som har resultert i eit mandat som også omfattar dei nye funksjonane.

Departementet ønskjer ikkje å omtale i lovteksten kva for institusjon som skal ta hand om statlege bibliotekoppgåver. Dette gir større fleksibilitet. Det er heller ikkje lenger vanleg at statlege, rådgjevande organ for departementa har heimel i lov.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, Gina Knutson Barstad, fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, og fra Kristelig Folke-

parti, Øyvind Håbrekke, stiller seg bak regjeringens ønske om en faglig styrking og konsolidering av statlige bibliotekoppgaver.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er videre enig med regjeringen i at den beste løsningen for biblioteksektoren er at Nasjonalbiblioteket får ansvaret for de fleste bibliotekoppgavene som ABM-utvikling har hatt ansvaret for, med unntak av arbeidet med konsortieavtaler m.m. Etter flertallets mening vil en slik endring klargjøre ansvar og roller på statlig nivå.

Komiteen er kjent med at Nasjonalbiblioteket den 1. juli 2010 fikk nye forvaltningsoppgaver som er annerledes enn den oppgaveporteføljen institusjonen til nå har hatt ansvaret for, og komiteen er videre kjent med at Nasjonalbiblioteket vil både ha et utviklingsansvar og koordineringsansvar for hele sektoren.

Komiteen er også enig med regjeringen om at det ikke er ønskelig å beskrive i lovteksten hvilken institusjon som skal ta hand om statlige bibliotekoppgaver. Dette vil gi en større fleksibilitet etter komiteens mening.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til tidligere behandlinger av spørsmål knyttet til ABM-utvikling, dennes avvikling og overføring av arbeidsoppgaver i Innst. 350 S (2009–2010) og Innst. 91 S (2010–2011). Disse medlemmer vil understreke den kritikken avviklingen av ABM-utvikling avstedkom fra Fremskrittspartiet, Høyre og ulike høringsinstanser. Disse medlemmer mener at avviklingen av ABM-utvikling var en svært viktig beslutning som burde ha vært gjenstand for en bredere behandling i Stortinget. Disse medlemmer er kritiske til utviklingen som innebærer økt maktkonsentrasjon innenfor kulturfeltet da stadig flere beslutninger tas av stadig færre. Disse medlemmer vil allikevel støtte fremlagte forslag til endring i lov om folkebibliotek om at departementet skal ivareta de statlige bibliotekoppgavene da ABM-utvikling er avviklet og det ikke er andre alternativ.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet tar til etterretning at regjeringen uten nærmere konsultasjon med Stortinget har besluttet en avvikling av ABM-utvikling. Disse medlemmer mener det er påfallende at regjeringen har gjort dette uten noen grundig prosess med de ansatte og med svært liten konsultasjon med de relevante fagmiljøer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre tar til etterretning at bibliotekoppgavene skal overføres Nasjonalbiblioteket. Disse medlemmer konstaterer at spørsmålet om den dobbeltrolle Nasjonalbiblioteket dermed kommer i, både som utvikler og tildeler av utviklingsmidler til andre aktører innenfor feltet, eksempelvis folkebibliotekene, ikke er fyllestgjørende avklart eller problematisert.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen viser til proposisjonen og til sine merknader og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 20. desember 1985 nr. 108
om folkebibliotek

I

I lov 20. desember 1985 nr. 108 om folkebibliotek skal § 13 lyde:

§ 13 Statlige bibliotekoppgaver

Departementet, eller den departementet bestemmer, ivaretar statlige bibliotekoppgaver etter denne lov.

II

Lova tek til å gjelde straks.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 6. desember 2011

Gunn Karin Gjul

leder

Kåre Simensen

ordfører